

ΘΕΑΤΡΟ — ΚΡΙΤΙΚΗ

«Το νυφικό κρεβάτι»

«ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ κρεβάτι» του Γιον Ντε Χάρτοκ από το Θέατρο Σκάλα. Σκηνοθεσία: Φαίδρος Στασίνος. Σκηνογραφία: Σοσέ Εσκιτζιάν. Μικιγιάζ: Μαίρη Λύρα. Παίζουν: Αντρέας Τσουρής, Σοφία Καλλή.

Δεν νομίζω, πως η παράσταση αυτή πράγματι σημαίνει την ίδρυση ενός μόνιμου επαγγελματικού θεάτρου στη Λάρνακα. Όλοι οι βασικοί συντελεστές της παράστασης ανήκουν στη δύναμη του ΘΟΚ και οι παραστάσεις που θα δοθούν στη Λάρνακα μάλλον θα είναι λίγες. Και δεν ξέρω αν η θεατρική αποκέντρωση πρέπει να έχει στόχο τη δημιουργία μόνιμων επαγγελματικών θιάσων στις μικρές πόλεις. Είναι σαν να φορτώνεις υπερβολικές ευθύνες στους ώμους εκείνου του μέρους της ντόπιας κοινότητας που έχει πολιτιστικά ενδιαφέροντα. Εκείνο που αναπόφευκτα θ' ακολουθήσει είναι να φορτωθεί στους ίδιους ώμους η απογοήτευση του καλλιτέχνη, που δεν εκτιμήθηκε αρκετά για την πράξη της «εθελοντικής» διαφωτιστικής εξόδου από το κέντρο στην επαρχία». Οι αποστάσεις στην Κύπρο είναι μικρές, οι περιόδους εύκολες και το ντόπιο θεατρόφιλο κοινό ίσως θα προτιμά να ταξιδεύει «στο κέντρο» παρά ν' αποκτήσει ένα θίασο ολόδικό του. Οι αποκεντρώσεις οδηγούν — πάντα κατά τη γνώμη μου, ας μου επιτραπεί να μην το επαναλαμβάνω κάθε λίγο — σε διασκόρπηση των δυνάμεων και στην αποδυνάμωση του συνόλου.

Γεγονός που έχουμε ξανά επισημάνει είναι ότι οι καλλιτέχνες του ΘΟΚ ψάχνουν ευκαιρίες για ικανοποίηση των καλλιτεχνικών τους φιλοδοξιών έξω από τα πλαίσια των δραστηριοτήτων του θιάσου τους. Γι' αυτό οι συνεργασίες με τα ελεύθερα σχήματα γίνονται συχνότερες, το ίδιο και οι σκηνοθεσίες σε επαγγελματικούς και μη θιάσους. Όλα αυτά αναμφίβολα εμπλουτίζουν τη θεατρική ατμόσφαιρα, αλλά μαρτυρούν και την αδυναμία του ΘΟΚ να ικανοποιεί την ανάγκη για προσωπική δοκιμασία και επιβεβαίωση της καλλιτεχνικής υπόστασης του καθενός από τους δημιουργούς που ανήκουν στο δυναμικό του.

Ο Αντρέας Τσουρής ήρθε στο ΘΟΚ μετά από μια σειρά επιτυχιών του στο ελεύθερο θέατρο. Είχε ρόλους στις δυνάμεις του ΘΟΚ, δεν αδικήθηκε.

Ανήκει όμως σε μια κατηγορία ηθοποιών που παίζουν τους πρώτους ρόλους πολύ καλύτερα από τους δεύτερους, που χρειάζονται την προσοχή και τον έπαινο του κοινού για να συνεχίζουν. Ο Αντρέας Τσουρής έχει μεγάλη ανάγκη να σταθεί πολύ μπροστά, να αντιμετωπίσει το κοινό άμεσα, σίγουρος ότι έχει τί να δείξει. Έχει τη δυνατότητα να παίζει εκείνο το θεατρικό τύπο — που είναι από τις κορυφαίες δοκιμασίες για ένα ηθοποιό — τον τύπο του μικρού ανθρώπου, αστείου στη λήψη του και τραγικό στη γελοιοτήτά του, τον τύπο του Σαρλό. Παλιότερα είχε πλησιάσει πολύ στην ολοκλήρωση αυτού του τύπου, στη «Διαθήκη του σκύλου», στον «Καφέ και τη δημοκρατία».

Δεν ξέρω αν το όνειρό του να δημιουργήσει θέατρο στη Λάρνακα πρέπει να διαβάζεται σαν επιθυμία να δημιουργήσει δικό του θίασο και να δημιουργεί, να σκηνοθετεί, να πρωταγωνιστεί, να υπάρχει πιο έντονα, πιο αισθητά για τον εαυτό του. Πιστεύω όμως, ότι η επιλογή του «Νυφικού κρεβατιού» για εναρκτηρίο έργο δεν του σύμφερε το ίδιο σαν ηθοποιό. Δεν είναι έργο που του έδινε ευκαιρία να προβάλει στο μέγιστο τα πλεονεκτήματά της υποκριτικής του προσωπικότητας. Είναι έργο για ηχηρά ονόματα, όχι επειδή είναι δύσκολο, ίσα—ίσα, επειδή δίνει εύκολη αφορμή για να δείξουν την αίγλη τους, στο «πυγκ—πογκ» των ατακών, την εντυπωσιακή επαγγελματικότητα στις αλλαγές των ηλικιών, να στηρίζουν την ελαφρά συγκίνηση που προσφέρει το κείμενο με την προσωπική τους λάμψη. Κάθε σκηνή είναι γραμμένη να τελειώνει μ' ένα μικρό φόρτε, με ατάκα που πρέπει οπωσδήποτε να προκαλέσει χειροκροτήματα. Γι' αυτό το παίζει και η Βουγιουκλάκη. Υπάρχουν πολλά έργα για δύο που θα ήταν καλύτερη επιλογή για την περίπτωση.

Η σκηνοθεσία του Φαίδρου Στασίνου — «κατέβασε» συνειδητά το επιδεικτικό ύφος των φτιαγμένων για σταρ ρόλων και τους προάρμωσε στο μέγεθος των δύο νέων ηθοποιών. Τους υπέδειξε να μην «εμφανιστούν» στους ρόλους, αλλά να τους παίξουν όσο πιο ανθρώπινα μπορούν. Ακόμα και τα φόρτε στο τέλος της κάθε σκηνής τα αφαίρεσε. Δεν τα αντικατέστησε όμως με τίποτα, διότι η άτακτη φυγή των ηθοποιών με τα χαμηλωμένα φώτα και τις αλλαγές σκηνικών μπροστά στα μάτια μας δεν μπορούν να θεωρηθούν καταλληλό τέλος για ολοκληρές περιόδους ζωής των ηρώων, που αποτελούν οι σκηνές του έργου.

Η Σοφία Καλλή έκανε την καλύτερη της εμφάνιση από οποιαδήποτε άλλη φορά στη σκηνή του ΘΟΚ. Μη μπορώντας να προικιστεί την παράσταση με την αποστασιοποιημένη λάμψη μιας σταρ, η Σοφία Καλλή στόχευε στη χάρη και φυσικότητα. Ο Αντρέας Τσουρής προσπαθούσε να εμβαθύνει το ρόλο του ψυχολογικά. Σε μερικές σκηνές της μεσαίας, «ώριμης» περιόδου της ζωής του ηρώα του έδειξε ξανά εκείνο το θεατρικότατο πρόσωπό του, κοίταξε τους θεατές ξανά μέσα στα σπίτια, κάνοντάς τους να περιμένουν τους μελλοντικούς του ρόλους.

Αν υπήρχε στο ΘΟΚ μια πειραματική σκηνή για παραγωγές μικρών διαστάσεων, όπου οι ίδιοι οι δημιουργοί θα είχαν τη δυνατότητα να φτιάχνουν ρεπερτόριο με τις εισηγήσεις τους και να υλοποιούν τις δικές τους ολοκληρωμένες προτάσεις... Και αν ακόμα υπήρχε ένας μελετημένος και οργανωμένος θεσμός κάποιου θεατρικού φεστιβάλ, όπου θα παρουσιάζονταν τέτοιες προτάσεις με ελεύθερους σχηματισμούς συντελεστών, με σκηνοθεσίες πειραματικές. Τότε σίγουρα οι φιλοδοξίες των καλλιτεχνών θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν πάνω σε επαγγελματική υποδομή, πιο τακτική βάση και με μεγαλύτερο όφελος για τους ίδιους και για μας τους θεατές.

Μη ξεχάσετε

Κινηματογράφοι:

- **Ζήνα Πάλας** (Λευκωσία): «The Mobsters» στις 7.30, 9.45 μ.μ.
- **Μετροπόλ:** «Bugsy»
- **Θεάλλος:** Λεμεσός «Harley Davidson and the Marlboro Man».
- **Οσκαρ** (Λεμεσός) «V.K. Warsawski».
- **Απτικό:** Λάρνακα «Impulse».
- **Παπαανδρέου:** (Παράλιμνι): «Rocketeer».
- **Βρυσοπούλη Κλήρου:** «Bildudspott» 4—8 μ.μ.

Εκθέσεις:

- **Εκθεση «Νεανικού στυλ»** στην Πύλη Αρμοχώστου. Διάρκεια μέχρι 29 Απριλίου.
- **Εκθεση ζωγραφικής Σωκράτη Σωκράτους** στους «Φούρνους». Μέχρι 30 Απριλίου.
- **Ρεπλικές βυζαντινών εικόνων** στη γκαλερί **Αργώ** στη Λευκωσία των ελλαδιτών καλλιτεχνών Γιάννη Μαραβά και Λαμπρού Νιζάμη. Μέχρι 30 Απριλίου.
- **Εκθεση ζωγραφικής της Ελένης Νικοδήμου** με τίτλο «Ευφλέκτα» στη γκαλερί **Γκλόρια**. Μέχρι 22 Απριλίου.
- **3η Έκθεση Νέων Κυπρίων καλλιτεχνών** στην **Κρατική Πινακοθήκη** στην οδό Στασίνου στη Λευκωσία. Οργανώνει το πολιτιστικό κέντρο της **Λαϊκής Τραπεζας**.
- **Μουσείο Ιδρύματος Πιερίδη** στη Λάρνακα, **Ζήνωνος Κιτιέως** 4. Ωρες λειτουργίας 9 π.μ.—1 μ.μ. εκτός Κυριακής και εορτών.
- **Εκθεση ζωγραφικής του Νίκου Χαρού** στη γκαλερί **Opus** 39. Μέχρι 23 Απριλίου.
- **Εκθεση ζωγραφικής Γιώργου Κούμρου** στη γκαλερί **Αποκάλυψη** στη Λευκωσία. Μέχρι 28 Απριλίου.
- **Εκθεση και παρουσίαση του Λευκάτου του φωτογράφου Ιωάννη Π. Φώσκολου** στο **Πολιτιστικό Κέντρο της Λαϊκής Τράπεζας**. Μέχρι 30 Απριλίου.
- **Εκθεση βυζαντινών νομισμάτων στο Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο** στη **Λαϊκή Γειτονιά**. Μέχρι 30 Αυγούστου.
- **Εκθεση ζωγραφικής της Σούζαν Κέρρ** στη γκαλερί **Πήτερς** στη Λεμεσό. Μέχρι 24 Απριλίου.
- **Εκθεση ζωγραφικής, κολάζ, κατασκευές** του αμερικανού Μάικλ Γκρήν στη γκαλερί **Μορφή** στη Λεμεσό, 8 μέχρι 30 Απριλίου.
- **Εκθεση ζωγραφικής της Αντρούλας Ηλία** στη γκαλερί **Ρωγή** στη Λεμεσό. Μέχρι 2 Μαΐου.
- **Εκθεση ζωγραφικής της Ελενίτας Βασιλειάδου** στη γκαλερί **Κύκλος** στην Πάφο. Μέχρι 28 Απριλίου.

Ο Αρχιεπίσκοπος στην έκθεση Εικόνων

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος επισκέφθηκε προχθές την γκαλερί «Αργώ» και είδε την έκθεση των ελληνικών καλλιτεχνών Γιάννη Μαραβά και Λαμπρού Νιζάμη με ρεπλικές βυζαντινών εικόνων, που εγκαινιάστηκε την Τετάρτη το βράδυ από τον κ. Κώστα Χατζηστεφάνου. Τον Μακαριότατο συνόδευε ο βυζαντινολόγος και συγγραφέας κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου.

Η έκθεση περιλαμβάνει εικόνες που έγιναν με βάση βυζαντινά πρότυπα από την Κρήτη, Άγιο Ορος, Πάτμο, Κέρκυρα, Γιάννενα, Σίνα και ακόμη από την Βενετία και Μόσχα. Εκτίθενται ακόμη 12 εικόνες που έγιναν με βάση κυπριακά πρότυπα.